

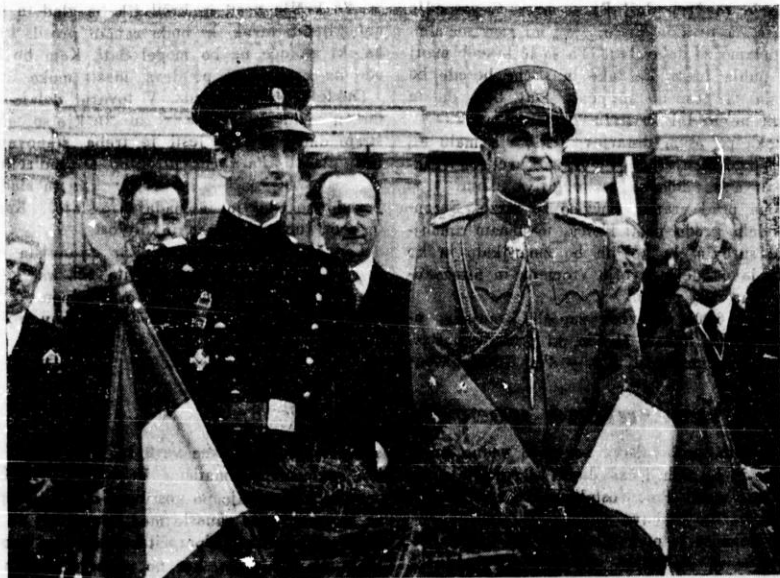

Uredništvo in uprava:
Strossmajerjev trg 1 / Tel. št. 73

Leto XXIV Št. 36.
Kranj, 7. septembra 1940.

Izhaja vsako soboto
Naročnina: celoletno din 40,
polletno din 20, četrtletno din 10

Rojstni dan Nj. Vel. kralja Petra II.

Nj. Vel. kralj in Nj. kr. Vis. knez namestnik opazujeta parado konjeniške brigade kr. garde

Danes dopolnjuje naš mladi kralj Peter II. sedemnajsto leto starosti. V tem sicer življenjsko kratkem času je naš kralj prebil enajst srečnih let kot prestolonaslednik pri svojih starih, potem pa šest težkih in napornih let kot mladoletni kralj po tragični smrti kralja Aleksandra v Marselju. Samo leto dni loči mladega kralja od tistega trenutka, ko bo sprejel vso kraljevsko oblast v svoje roke, ko bo nastopil pot težkih dolžnosti in velike odgovornosti kot vladar kraljevine Jugoslavije.

Rojstni dan mladega kralja Petra II. je naš največji narodni praznik. Obenem je to spomin na kralja Zedinitelja, katerega mučeniška smrt je v narodovi duši zanečala še večjo ljubezen do mladega kralja, v katerem vidi jugoslovanski narod uresničenje svoje srečnejše bodočnosti.

Kralj Peter II. Karadjordjević se je rodil 6. septembra l. 1923 v Novem dvoru v Beogradu kot najstarejši sin kralja Aleksandra in kraljice Marije romunske princeze. Vsa država se je radovala, ko se je rodil prestolonaslednik Kraljevskemu domu. Mladi prestolonaslednik je rasel in se vzgajal pod največjo pažnjo svojih roditeljev. V sedmem letu je prišel s šolo. Osnovne nauke mu je podal privatni učitelj. V desetem letu je mladi prestolonaslednik dovršil osnovno šolo z odličnim uspehom.

Po dovršenju osnovni šoli so poslali starši Petra l. 1934 na Angleško, da bi študiral srednjo šolo. Toda že nekaj tednov pozneje se je pripetila tragična smrt kralja Aleksandra in prestolonaslednik Peter je moral opustiti svoje študije na Angleškem in se vrniti v domovino, kjer je zasedel prestol Jugoslavije kot kralj Peter II. Za časa njegove mladoletnosti vrše vladarske posle namestniki, katere je blagopokojni kralj Aleksander določil v oporoki.

Prva skrb kraljevskih namestnikov je bila, da se posveti največja pozornost šolanju mladega kralja in temeljiti pripravi za prevzem kraljevske oblasti ob polnoletnosti 6. septembra 1941. Srednješolsko poučevanje kralja je bilo poverjeno večjemu številu gimnazijskih profesorjev, telesna vzgoja kot jahanje, plavanje, športne igre pa strokovnim učiteljem.

Šolsko delo se je pričelo 7. marca l. 1935. Z marljivim delom in vztrajnostjo

je mladi kralj v štirih letih in štirih mesecih dovršil osem razredov gimnazije z odličnim uspehom in položil višji tečajni izpit.

Po dovršenem srednješolskem študiju in položenem zrelostnem izpitu kralj Peter II. nadaljuje študije v še večjem obsegu. Ta študij sedaj obsega univerzitetne in vojaške nauke. V tem kratkem času do svoje polnoletnosti se mora mladi kralj naučiti vse tisto, kar mu je potrebno kot poglavarju države.

Vojaški izobrazbi mladega kralja se posveča največja pozornost. Poleg teoretičnih nauk se Nj. Veličanstvo kralj Peter II. tudi praktično vadi na terenu. Njegova ljubezen in naklonjenost do armade je brezmejna, saj je pa kralj tudi vrhovni zapovednik vse oborožene sile in torej naš prvi vojak. Od početka oktobra meseca preteklega leta nosi kralj vojaško uniformo gojenca vojne akademije. Spočetka je bil redov, sedaj pa je že napredoval do narednika. Z izvanredno ljubeznijo in voljo kralj študira vojaške nauke in že sedaj kaže lepe rezultate.

Univerzitetne predmete poučuje kralja nekaj mladih univerzitetnih profesorjev. Med temi predmeti zavzemajo prvo mesto pravne in ekonomske vede. Letos je kralj študiral privatno pravo, obče državno pravo, diplomatsko zgodovino in narodno ekonomijo. Z velikim zanimanjem spremlja mladi kralj študije in diplomatske zgodovine in zunanje politične zgodovine raznih držav. Tudi ekonomski in finančni nauki spadajo v okvir študija našega kralja.

Poleg pravnih in vojaških predmetov pa se naš kralj zanima še posebej za narodni jezik in književnost, za tuje jezike, za potrebno znanje iz medicine in higijene. Vse izobraževanje in vzgojo mladega kralja Petra II. pa nadzoruje njegov visoki stric Nj. kr. Vis. knez namestnik Pavle.

Mladi jugoslovanski kralj je danes že velik, lep mladenič. Visoke rasti je, lepo razvit in zdrav. Iz vse njegove osebnosti diha in sije moč duševnega zdravlja in veličina kralja. Zaradi tako lepega in harmoničnega razvoja postaja naš mladi kralj vsak dan vedno bolj ponos države in vsega naroda.

Prav tako idealno in zgledno je življenje v kraljevski družini. Svoji materi Nj. Vel. kraljici Mariji je dober, po-

slušen in vdan sin. V njem je kraljica Marija našla veliko uteho v svoji veliki bolesi in žalosti, ko je izgubila svojega kraljevskega soproga. Med kraljico materjo in kraljem sinom obstoja globoka ljubezen in spoštovanje. To tradicijo in odliko, ki izhaja iz našega kmečkega ljudstva, očituje naš mladi kralj zelo ljubi in rad posluša. Ker je z njim v stalnem stiku, se mu nudi prilika, da se okoristi z državnimi izkušnjami in znanjem, z izredno kulturo in visoko umetniško nacrazbo kneza namestnika. V kraljevskem domu je mladi kralj radost in ponos rodbine.

Kot dijak, visokošollec in vojak je naš mladi kralj vzor svojim tovarišem v državi. Ima izredno razvit čut za izpolnjevanje dolžnosti. Odlični uspehi, katere vseskozi kaže, so rezultat njegovega dela, točnosti in samozvesti o pripravih za velike naloge, ki ga čakajo. Izpričevala njegovih profesorjev in vzgojiteljev pričajo izredno inteligenco mladega kralja in ljubezen do dela ter izpolnjevanja dolžnosti. Tudi za eksaktne vede in moderne iznajdbe ter prirodoslovne predmete kaže veliko zanimanje. Mladi kralj ima zelo dober spomin

in duhovno vedrost, ki je znak dobrega fizičnega zdravlja. Rad ima duhovite, kratke odgovore. Svojega zaupanja ne poklanja rad, toda tuje zna ceniti. Njegove odločitve so vedno rezultat samostojnega razmišljanja in kažejo, da se bo kralj vedno najprej oslanjal na svojo lastno sodbo.

Mladi kralj pa je tudi dober tovariš, pa naj si bo to na dvoru, v planinah, na morju, v taboru, pri delu, sportu ali igri.

Rojstni dan našega mladega kralja nam proži priliko, da se tudi mi zavemo dolžnosti in odgovornosti do svojega kralja in do samega sebe. Prihodnje leto na današnji dan bo mladi kralj Peter II. polnoleten in bo prevzel kraljevsko oblast v svoje roke. Na ozemlju naše države še ni bil noben monarh že v mladih letih postavljen pred tako težko dolžnost in odgovornost. Na svoja ramena bo kralj Peter II. sprejel veliko državo, večjo od Dušanovega carstva in narod, ki naj se duhovno zedini, da se dvigne iznad plemenskih interesov v borbi za skupni interes, da se ta narod še močneje izkristalizira v zavesti, da razni deli našega naroda, s svojimi imeni, z veliko preteklostjo in slavno tradicijo in z močjo stremjenja po napredku edinole morejo ustvariti srečno, močno in veliko Jugoslavijo.

sg.

Ob obletnici vojne

Leto dni je poteklo, odkar so na nemško-poljski meji padli prvi streli kot uvertura v sedanjo evropsko vojno. Nedogledne posledice v teritorialnem oziru za premožne države — v gospodarskem pogledu pa za ves svet je prinesla ta vojna. Po vročinskih in živčnih dneih lanskoli poletnih mesecev je končno prišlo do obračuna med evropskimi vesiilami, v vrtnec vojne pa so bile potegnene tudi male države, ki so kot strateško važne točke izgubile svojo samostojnost, nekatere z bojem, druge pa brez boja. Vojna sreča je bila dosežaj na strani osiščnih držav, ker sta morda res močnejši od nasprotnega tabora, ali pa nista naleteli na dovolj jak odpor in tako jima je morala kloniti celo na videz vsemogočna in nepremagljiva Francija, ki pa je pokazala videz notranje slabosti in neupravljenosti.

Na bojni pozornici je ostala nepremagana le Anglija z vsem svojim imperijem, kateri veljajo sedaj najbolj srditi napadi Nemčije in Italije na raznih krajih njenega prostranega gospodstva. S tem pa je tudi bila zaključena prva faza gigantskih bojev na zapadni fronti, kjer so se merile milijonske armade ob uporabljanju najmodernejšega orožja. Vpad na Poljsko, v Holandijo, na Norveško in v Belgijo — vse to so bile le postranske epizode v končnem namenu streti zapadni zaveznici Anglijo in Francijo.

Paralelno z boji na zapadu smo videli li obsežno preurejanje in podrejanje državnih ozemelj na vzhodu, kjer je Sovjetska Rusija skoraj brez bojev — če odštejemo finski vojno — osvojila in priključila ozemlja Poljske, Finske, Litve, Letonske in Estonske in končno še Besarabijo z Bukovino. Brez teritorialnih osvojitvev v Evropi je ostala le Italija, ki je v pričetku junija zapustila svoje stališče "nevojskujoče" se države, o čemer smo že razpravljali.

Pred kratkim se je zdelo, da se bo tudi na Balkanu odprla fronta. Bolgarske in madžarske zahteve do Romunije — ki so sedaj izpolnjene in uresničene — konflikt med Italijo in Grčijo radi uboja albanskega veljaka v Grčiji in

skrivenostna potopitev grške križarke, potem nejasno razmerje med Sovjeti in Turčijo radi prehoda skozi Dardanele, sovjetske motnje na romunski meji — vse to je nekaj časa dajalo videz, da utegne iskra vojnega požara tudi kje na Balkanu zanetiti oborožene intervencije med posameznimi državami. Tudi to nevarnost smo srečno prestali, saj o grško-italijanskem sporu ni več slišati. Sovjeti in Turki se mirnim potom pogajajo glede Dardanel, nekoliko zaskrbljenosti povzroča odstop romunskega ozemlja Madžarom in Bolgarom.

Na Balkanu vlada mir in se skuša najti in ohraniti ravnotežje ne morda iz strahu pred vojno, ali po zaslugi diplomatskih posredovanj, katerim se zadnje čase pripisuje prevelik pomen in poudarek, ampak zaradi hladne realne gospodarske nujnosti, ker mora ostati nedotaknjeno neko ozemlje, ki

dobavlja razne surovine in hrano. To pa je v moderni, sodobni vojni važnejše kot orožje na bojnem polju.

Vojna na zapadu je kljub srditim in doslej še nevidnim in nedožitim bojem v zraku, ki obojestransko hočejo streti vojaški odpor in civilna obrambo ene kot druge države, prišla v neko stagnacijo. Res je, da se dan za dnem vrše strahoviti letalski napadi tako na Anglijo kot na Nemčijo, da se rušijo vojaško važne naprave, da se seje strah in slabi odpor civilnega prebivalstva, res je pa tudi, da do danes preprečevalnih uspehov ni ne na eni, kot ne na drugi strani. Angleški imperij je še vedno nedotaknjen in zdi se, da organizira vsak dan večji odpor.

Najboljši barometer za dejansko stanje, da angleškemu levu še ni zadan smrtni sunek, je dejstvo, da so utihle španske aspiracije po Gibraltarju, ko se je že zdelo, da bo Španija vsak čas stopila v vojno proti Angležem. Malta, znano in važno angleško oporišče, še ni zavzeta, Egipet, ki čuva sueski prekop, še ni v vojni. Spor z Grčijo, ki je grozil potegniti v vojno še Turčijo, je poravnal. To so vse postavke, ki dajo v zapletenem vojaškem in diplomatič-

Slovensko razumništvo v tujini

Naj mi gospod kolega Frank Jack Kern oprost, da se ga malo "izposodim" v "Gorenju". Naj bi bil to svetel memento vsem slovenskim razumnikom, ki odpotujejo v tujino, in se nato tujini tudi vdajajo in delajo zanjo in njej! Nikakor ne moremo tega reči za ameriškega zdravnika — Slovenca Jacka Kerna, gorenskega korenino. Je res zemlja slovenska taka, da ne more nuditi kruha vsem sinovom in hčeram. Grede v širni svet in tam puščajte svoje moči in premnogokdaj pozabijo, da so otroci Slave. Kern tega ni pozabil in to nam najjasneje priča njegovo tridesetletno delo med ameriškimi Slovenci. Za duhovnika je bil namenjen, odpotoval v Ameriko s tujo pomočjo, se z lastno močjo postavil na noge, garal in vlekel pa je kot črna živina.

V počitnicah se je preživljal sam, zdaj po klavnicah, zdaj po tiskarnah in raznih delavnicah. Stopinjo je pobiral za stopinjo, od pravičev do balzamiranja mrlčev in urejevanja časopisov. Pisano delo! Ni omagal, kot premnogokteri, katerim ni ravno z rožicami poslano.

Vse to so več ali manj fraze, nujno pa je, da predložim razumnikom doma in na tujem Kernovo delo za Slovence v Ameriki. Izdal je angleško slovenski slovar in delal na slovensko angleškem slovarju. Delo je začel že Ignac Burger, dokončal, založil in izdal ga je

pa Kern sam. Zal je slovar izšel šele 1919. Gradivo je zbiral ravno štirinajst let. Od vsega mu je ostalo 2000 dolarjev in te je nesebični mož porabil za Angleško-slovensko berilo. Izdal ga je v 5000 izvodih, "po enega za vsako slovensko družino", a ostalo mu jih je 3000! Dokončati pa ni mogel slovensko-angleškega slovarja!

Kot študent je urejeval "Nove domovino" (1906) ustanovil "Slovensko čitalnico", urejeval "Glasnik", nato "Ameriko" (kasneje "Clevelandska Amerika", še kasneje "Ameriška domovina"). Kot medicince je ustanovil "Slovensko korespondenčno šolo in končno vendarle dosegel doktorsko čast.

Človek popolne energije in navdušenja za sorojake na tujem! Imamo Slovenci, posebno Gorenjci še enega, da bi imeli par? Dovolite, skoro ni potreba dvomiti!

Domača inteligenca, pa je res vseeno katera in kakšna, naj bi sledila vsaj Kernovi senci, naj bi se vsaj malo ozrla na Slovence na tujem in tudi doma, da ne bodo propadali v tem tempu v katerem so začeli propadati. Akademik pa naj čita njegove "Spomine", katere je izdal l. 1937 ob 30 letnici prihoda v Ameriko, da bo videl in čul kaj se pravi živeti le z lastnimi rokami, da bo pa še bolj videl, kaj se pravi delati za narod.

Dr. Herfort.

Za izboljšanje položaja tekstilnega delavstva

V ponedeljek se je vrnila v Kranju anketa županov in delav. zastopnikov

Položaj tekstilnega delavstva postaja iz dneva v dan težji. Radi pomanjkanja surovin in

Na anketi je najprej podal zastopnik delavske organizacije jasen pregled o položaju tekstilnega delavstva z ozirom na pomanjkanje surovin in vedno bolj naraščajočo draginjo. Senator g. Brodar je nato pojasnil dosedanje ukrepe države za osiguranje prehrane prebivalstva in vse tozadavne intervencije v prid delavstva. Kranjski župan g. Česenj je podal izjavo o intervencijah pri v poštev prihajajočih ministrstvih in pri g. banu s strani županov okoliških občin. V debati, ki se je nato vršila, so se čula razna mnenja glede zaščite delavstva. Končno se je sestavila in soglasno sprejela posebna resolucija, ki ponovno poudarja težek položaj delavstva in stavlja nekatere konkretne zahteve in predloge v svrhu

**Bogate dobitke si oglejte
v gimnazijski telovadnici
NAD 35 TOMBOL
Sreča se Vam smejal**

izboljšanja sedanjega stanja. Resolucija se bo poslala: predsedniku ministrskega sveta, ministru za socialno politiko, ministru za trgovino in industrijo in kr. banski upravi v Ljubljano.

ustavitve obratov groze delavstvu vedno večje redukcije. Nekatere tovarne obetajo, da bodo zaprle kar cele obrate. Veliko delavcev in delavk je že doma na dopustu. Tisti pa, ki še delajo, radi skrajšanega delovnega časa zaslužijo komaj polovico tega, kar so zaslužili prej.

Pred kratkim je naš list obširo poročal o stanju delavstva in tekstilne industrije v Sloveniji, kakor se je ugotovilo na konferencah v Mariboru in Kranju, katere je sklicala Del. zbornica iz Ljubljane. V ponedeljek se je v mestni posvetovalnici v Kranju vršila anketa, katero je sklicalo okrajno glavarstvo. Te ankete so se udeležili zastopniki vseh štirih strokovnih delavskih organizacij, ki so zdaj v medstrokovnem odboru, povabljeni pa so bili tudi župani iz vseh okoliških občin, odkoder prihaja delavstvo v tovarne tako iz Kranja, Senčurja, Stražišča, Smlednika, Nakla, Cerklja, Besnice in Predoselj. Anketo je vodil okrajni podnačelnik g. Leon Lojč. Namen ankete je bil, da se župani kot zastopniki ljudstva zainteresirajo za težek položaj tekstilnega delavstva in da se jim to težko stanje tudi pojasni. Tekstilna industrija v Kranju zaposluje okrog 4500 delavcev in delavk, večinoma iz navedenih občin, koder ponekod delavstvo predstavlja že večino prebivalstva. Zato je prav, da župani kot ljudski zastopniki s svoje strani postavijo zahtevo, da se stanje tekstilnega delavstva izboljša in podpro akcijo za izboljšanje, katero so pričele strokovne delavske organizacije.

nem načrtu dovolj možnosti za ugibanje in kombinacije, da končne odločitve in zmage v sedanjih vojni še niso padle, niti še nima nobena stranka možnosti uživati sadove zmag.

Še neko sicer nedozorelo dejstvo moramo omeniti, namreč možnost udeležbe Amerike na strani Anglije, za kar se v Ameriki vodi intenzivna propaganda in se na najvišjih mestih najde njene zagovornike. Udeležba Amerike bi pomenjala vojno med dvema kontinentoma.

Kot po vsaki vojni in po vsakem velikem gibanju narodov pa se tudi sedaj obetajo — čim bo meč vtaknjen zopet v nožnico — razne socialne, gospodarske in družabne preureditve. To ni več ugibanje, temveč aksiom. Potem pa je že vseeno, ali imenujemo to gibanje preurejanje Evrope, ali nov družabni red, ali kako drugače. Na obzorju so že vidne v konturah oblike nove politične države in socialne podobe Evrope, no-

ve mentalitete, pa najsi zmagata ta ali oni družabni sistem.

Jugoslavija, najmočnejša država na Balkanu, po zaslugi modre zunanje politike, ki se ni dala potegniti ne v ta, ne v oni tabor, danes spriču vseh naštetih dogodkov ob svojem največjem državnem prazniku mirno gleda v bodočnost. Mir na mejah in njihova nedotakljivost ter red na znotraj je najboljša jamstvo, da hujših pretresov ne bo. Prepričani smo, da se je že in da se bo še storilo z merodajnih strani tako vlade kot armade vse za obrambo države in ohranjanje naše nevtralnosti in da se bo tudi vse storilo za zadovoljitev in ureditve ljudskih potreb in zahtev glede preskrbe dela in prehrane, kajti najboljše jamstvo in garancija za moč in varnost države so njeni zadovoljni, zavredni in požrtvovalni državljani, ki bodo darovali svoje imetje in življenje za svobodno, neodvisno, veliko in močno Jugoslavijo.

Ob dvanaajsti uri

En večer sem videl, trd mrak je že bil, na čirčiskem polju pet poljskih tatov, kopali so krompir. V Senčurju so mi potožili, da je v eni noči zginila njiva čebule. Samo dva primeri, ni da bi zgubljal čas in papir s popisovanjem stotih enakih stvari.

Človek je lačen, jesti mora in — krade. Koliko delavcev je danes, ki imajo tri in več otrok in zaslužijo tedensko sto petdeset dinarjev in morajo z njimi preživljati petčlansko družino, bo obleči in plačati stanarino. In ne morejo! Hoteli bi, pa kaj pomaga samo hoteti, če pa ne moreš!

Nekatere tovarne so lani izkazale uradno milijone čistega dobička. Kam je šel ta denar? Danes, ko je beda, pomanjkanje in obup doma pri delavcih, so se gospodje zapeli do vratu in pravijo, preje bi hranili svetle denarje za črne dni! Pa se prav ti gospodje trkajo na prsa in kriče: "Mi, mi smo socialni, mi delamo za delavstvo!" Pa so te besede manj kot puhla fraza. Za take in slične besede bo dala ta gospoda obračun. Daj Bog, da ta račun ne bi bil krvav!

Moka po osem dinarjev, sladkorja malo ali nič, blago manjvredno in drago, pretirano drago, drva za delavca nedosegljiva. Kam?

Zima pred vratmi, noči so že mrzle. Sezonska dela gredo proti koncu, tovarnam zmanjkuje surovin. In ko jih bo zmanjkalo in ko bodo javna dela zavoljo vremena in mraza ustavljena, kaj potem?

Okrog 6.000 delavcev zaposli kranjska industrija. Da imamo število, ki pride v poštev, moramo to pomnožiti z 4 — 4½! Torej okrog-

Neresnične govorice

Prehrana prebivalstva povzroča vedno hujše težave in je zadnji čas, da se to vprašanje definitivno uredi. Poleg ostalega blaga so se zlasti podražila ljudstvu neobhodno potrebna živila. Moka se je podražila za 1000%, enako meso in mast, sladkorja primanjkuje, jedilnega olja sploh ni več dobiti. Vsak dan nastajajo nove težkoče, nastaja vprašanje, kako se bo ljudstvo prehranilo.

Tudi na zelenjadnem trgu se že občutno pазna draginja. Ne samo, da je bilo letos vse sočivje dražje kot kdajkoli, jajca, sadje, skratka vse, kar se prodaja na trgu. Vse te podražitve pa niso ljudi tako razburile, kakor jih je podžgala vest, da se bo krompir, ki je glavno prehranjevalno sredstvo širokih množic, po-

lo 25.000 ljudi. To maso so dosedaj zasilno preživljale tovarne. Na ta račun je živela še velika družba ljudi — trgovci, obrtniki in mnogi gostilničarji. Sedaj se vrata tovarn zapirajo, delajo nekatere po tri dni, nekatere sploh ne. Trgovci so dvignili cene, blaga primanjkuje, vsa ta delavska masa pa drvi v zmedo, bedo in propast.

Srečni oni, ki hodijo v tovarno, pa imajo doma zemljo in hišico ali hišo. Lahko njim! Krompirja bo dovolj, tudi žita je bilo nekaj, pa gozd bo dal drv za zimo in za obleko so si že nekaj prihranili. Ostali bodo doma, si lepo greli telo in roke in morda mirno čakali boljših dni.

Oni reveži, ki so tuji na tujem, pa so praznih rok in praznih žepov in iz oči jim gleda obup in divja jeza zavoljo vsega, kar prihaja. Že krčijo pesti in krčlj jih bo glad in jok neboljenih otrok, ki bodo zaman prosili kruha, ki ga oče ne bo mogel dati. Kam bo šel oče po kruh, kam po drva, mast, moko?

Dekleta, mlada, zorna. V tovarni delajo tri dni in zaslužijo tudi za tri dni. In kje so ostali štirje dnevi tedna? Jest je treba, stanovanje tudi plačati. Pa gredo direktno ali indirektno na ceste. Za krožnik juhe ali golaža in sladko besedo se vdajajo in padajo, padajo. Kam? V prostitucijo, bolezen in divjost.

Lep šopek sem vam podal in dvanaajsta ura b'je! Dvanaajsta ura in odprite oči, vsi katerim jih še nista prah in blato popolnoma zalepila ter rešite maso, ki kriči po kruhu, rešite jo in z njo lastne kože.

Dr. — t.

se razširile gorostasne vesti in govorice, ki se kot izgleda, sistematično širijo po vsej Gorenjski, povzročajo po gostilnah debate in spore in so se tako zanesle med narod, češ da je senator g. Brodar priporočil kmetom, naj krompirja ne prodajajo, ker bo pozneje po din 4. Več kot teden dni se te govorice tako nevzdržno širijo po Kranju in tudi drugih krajih Gorenjske, da je senator g. Brodar prisiljen odločno nastopiti proti takim in podobnim lažem in zlobnim obrekovanjem ter izmisliotnam in bo vsakega razširjevalca pozval na odgovor.

Spočetka se je zdelo, da so te govorice lokalizirane le na Kranj in na nekaj oseb. Sedaj se je izkazalo, da je obseg teh klevetniških govoric širši. Vidi se, da so na delu zopet ljudje, ki so večkrat v zadnjih mescih zanesli med ljudi lažnjive vesti in jih širili od osebe do osebe. To pa delajo iz političnih razlogov in motivov. Proti vsem razširjevalcem in proti takim govoricam pa je treba nastopiti kar najodločnejše iz dveh razlogov: prvič ker so neresnične, drugič pa zaradi tega, ker nam že samo te govorice v teh težkih časih, ko so ljudje že itak dovolj razburjeni, neskončno škodujejo. Samo če bomo mirni, disciplinirani in drzavljansko in narodno zavedni, bomo premagali vse današnje težave, ki jih ima vsakdo dovolj in pričakal boljše čase. Vsake zaprtije, nesloga in hujskanje pa pomeni vodo na mlin naših sovražnikov in neprijateljev. Naše notranje sovražnike, hujskače in netilce nezadovoljstva pa občutno kaznujmo za njihovo razdiralno delo.

Gorenjsko veselje

**Spet halo bo, tralala
Obrtniška tombola!
Gospod Rici se jeze,
Ker jim nič v račun ne gre,
Da brez tujih avtov bo
Skuhal Jurij tombolo.
Za dobitke bo predvsem
Dan domač produkt ljudem.
Komur je do sreče kaj,
K tomboli pogleda naj!**
(Po "Totem listu").

dražil na din 4.— do 5.— za kg.

V zvezi z vsemi temi dogodki na živilskem trgu in radi povpraševanja po krompirju in pomanjkanja, ki je v tem oziru nastalo, pa so

Cesta Kranj - Čirčiče - Hrastje bo preurejena

Če gledamo državne in banovinske ceste, ki vodijo iz Kranja v bližnjo in daljno okolico, vidimo, da so še kolikor toliko v ravni: črti potegnjene skozi polje in gozdove. Tako cesta proti Naklu, proti Senčurju, proti Zabnici, cesta proti Hrastju pa je strašno krivoljasta, polna samih ovinkov. Dokler ljutje ob tej cesti niso zidali hiš, so bili ovinki vsaj pregledni in nesreče niso bile tako neizogibne, čeprav se je večkrat zlasti ponoči pripetilo, da so posamezni kolesarji, ki so vozili brez luči, trčili skupaj. Upoštevati moramo namreč, da je na tej cesti tako zjutraj, opoldne kot zvečer promet zelo živahen, ker prihaja po tej cesti v Kranj vse polno delavstva iz zasedaj vasi v kranjske tovarne. Čisto naravno je, da je bila zahteva po izboljšanju ceste Kranj — Čirčiče — Hrastje povsem upravičena in da bodo ljudje izboljšanje ceste toplo pozdravili.

Cesta skozi Čirčiče do Hrastja bo namreč še letos popolnoma preurejena, tudi trasa bo na mnogih krajih prestavljena proč od sedanjih smeri, zato da se bodo izravnavali ovinki. Tako bo cesta v smeri iz Hrastja proti Kranju rezala ovinek na levi strani, kjer gozd prehaja v polje. Takoj iz gozda ven krene smer ceste proč od sedanjega in sicer na desno po

polju, pri mizarski delavnici g. Gregoriča se približa stari cesti, potem pa jo ubere zopet po polju za trgovino Grm in pride na staro cesto pred poslopjem Mlekarskega obrata.

Opozarjamo, da si lahko nabavite tablice za tombolo pri prodajalcih navedenih na predzadnji strani. Segajte po njih!

Za ureditev ceste Kranj — Čirčiče — Hrastje je okr. cestni odbor imel pripravljene načrte že lanske leto. Za kritje stroškov je zbral iz lastnih sredstev din 140.000. Na posredovanje g. Brodarja pa je g. ban dr. Natlačen uvidevajoč resnično potrebo primaknil še din 30.000, tako da je sedaj prenovitev in prestavitev te ceste v celoti zagotovljena. S prvimi deli, to je z meritvijo so že pričeli in bo cesta v nekaj mescih dovršena. Edino za odkup zemljišča bo še treba oskrbeti denar. Za temelj ceste bodo lahko uporabili skale iz izkopa pri novi mle-karni.

Iz naših krajev

II. velika obrtniška tombola v Kranju

Vrši se v nedeljo 8. septembra na športnem prostoru „Planina“. Med srečne dobitnike bo razdeljenih nad 35 tombol in 500 drugih lepih daril.

Vsa Gorenjska in z njo vred ostala Slovenija je polna zanimanja za drugo veliko tombolo kranjskih in okoljskih obrtnikov, katere se vsi, prihajajo v nedeljo na športnem prostoru „Planina“ v Kranju onstran novega mostu. Obrtniška tombola, katere čisti prebitek je namenjen za vzvišen smoter postavitev Obrtnega doma v Kranju kot žarišča in središče vsega dela in udeleževanja v mestu in okolici, zelo močnega obrtniškega stanu, — je postala že takoj v svojem prvem početku tradicionalna in priljubljena, tako zaradi izredno bogatih in praktičnih dobitkov kot po svojem namenu, kateremu služi. Že lani je bila splošna pozornost tako s strani občinstva kot s strani dobaviteljev raznih dobitkov in daril posvečena tej prireditvi v nemali meri, letos pa je zanimanje še večje, čeravno časi niso preveč rožnati.

Dobitki so večinoma izdelki domačih rok, tistih pridnih obrtnikov, ki se niso strašili ne ne truda, ne stroškov za darila, katera so po-

klonili tomboli za skupni namen obrtniških vrst. Vse bogastvo in lepoto dobitkov boste itak videli na razstavi v gimnazijski telovadnici, zato ni potrebno preveč opozarjati na dobitke tombole. Poudarjamo le da bo prva tombola tudi letos lepa moderna spalnica iz orehove korenine, izdelek tvrdke Pollak Jurij. Druga tombola bo moderna spalnica iz trdega (kombiniranega lesa) izdelek tvrdke Hudomalj Klanc, tretja pa moška sprejemna soba iz vezanega lesa v moderni obliki, izdelek tvrdke Božič Stružev. Potem sledita 2 samski sobi, kmečka soba, več kuhinjskih oprem 2 voza, garnitura sodov, predoba, štedilnik, divan; kauč; 10 koles, ure, poljsko orodje, blago za obleke in še okrog 500 drugih lepih, praktičnih obrtniških izdelkov, ki bodo vsakega srečnega prejemnika razveselili.

Kot že rečeno se tombola letos vrši na obsežnem športnem prostoru „Planina“, kjer bo poskrbljeno za vsestransko udobnost udeležencev tombole, tako za pijače, jestvine, za shrambo koles in drugo. Zato v nedeljo vsi Gorenjci na obrtniško tombolo v Kranj, kjer vas čaka sreča in lepi dobitki.

Bela Krajina-naš pozabljeni raj-vabi na svoj festival

II. Belokranjski praznik dne 7. in 8. septembra v Metliki

Metlika

Z Belo Krajino imamo pravzaprav malo zveze. Premalo bi lahko rekli. Za Belo Krajino se zanimamo takrat, kadar se zanamamo za poceni sadje. Ali kvečjemu takrat, kadar gre za Belokranjski festival, kadar nas zanimajo narodni običaji in narodni plesi, ki so drugod po Sloveniji že izumrli.

Ni prav tako. Bela Krajina naj nam bo pri sreči tudi takrat, kadar ne vleče s posebno

je težko dostopna. Pa ni res. Mi vidimo vedno le Gorjance, njihov zeleni široko potegnjeni hrbet. Pa si mislimo, da se ne more prek Res je, cesta pelje čez Gorjance. Toda vlak nas popelje iz Novega mesta skozi dolg predor. Pri Semiču se nam odpre vsa lepota Belokranjske pokrajine. Na desni strani, sončni Gorjanci, na levi pa brezmejna pokrajina, lahno valovita. Pobožal bi jo, gladil vse vrste barv, ki se prelivajo tja v nedogled, Temnozeleno, rdečkasto je vmes, Svetlozeleno; Ta temnozeleno rodovitna Belokranjska zemlja.

Postaja se vrsti za postajo. Temni, šumeči gozdovi jih ločijo. Te odprte poljane. V sonce kopljejo. Ko se pri nas zavijemo v zimske suknje, ko nam brije mrzel sever okoli ušes, je tam v Beli Krajini še toplo in prijetno. Vse drugače sije tam sonce, bolj južno je, bliže nam je. Gorjanci, ti mogočni Gorjanci bde nad Belo Krajino in odvrčajo sever od nje.

Tudi Belokranjci imajo občutek, da so ločeni od nas, da si ne upamo preko Gorjancev in da si ne upamo skozi dolg predor. Da nam je vožnja po Dolenjski predolga, čeprav je cela ta vožnja ena sama pesem. Da le zapustimo Barje, da se le otresemo Ljubljane, pa nas povsod čakajo lepi kraji. Grički in dolinice, vse mehko, vse ljubko. Zdaj je še prav posebno čas, da se navijemo zadnjega sonca. Zato pa v nedeljo kar v Belo Krajino.

Udeleženci belokranjskega festivala, ki bodo v nedeljo potovali v Belo Krajino in njena mesta, dobijo v pisarni „Putnika“ v Kranju vse informacije in vsa navodila. Če bo dovolj prijav z Gorenjskega, bodo imeli Gorenjci svoj voz priključen k dolenjskemu vlaku. Izrabite ugodno priliko!

Tkalke v Adlešičih

atrakcijo. Saj je Bela Krajina kos naše zemlje, ljudje del našega življenja. Vedno mislimo, da je Bela Krajina odrezana od nas. Da

Zlata poroka na Rupih

Petdeset let skupega zakonskega življenja je že redek slučaj, zato je prav primerno, če se tak jubilej lepo proslavi. Tak jubilej zlato poroke so pred kratkim obhajali v Sajočevci hiši na Rupih. V spremstvu svojih otrok in vnukov sta se zakonca podala v nedeljo 18. avgusta na dan 50 obletnice njune prve poroke

v larno cerkev v Kranj. Zenin je nosil v rokah „pozlačeno“ in okrašeno palico, nevesta pa šopek. V cerkvi se je najprej vršila sv. maša, nato pa zlata poroka. Službo božjo in poročni obred je opravil bivši profesor na gimnaziji v Kranju katehet g. dr. Kotnik, ki je zlatoporočencema spregovoril nekaj lepih besed in

jima čestital. Doma se je potem nadaljevala družinska slavnost in so zlatoporočencema nagovorili vnuki, katerih vsak je poklonil majhno darilo.

Sajevec Janez se je rodil v Olševku 27. junija 1862, žena Marija roj. Uršič pa na Rupih 15. januarja 1866. Poročila sta se 18. avgusta 1890. V zakonu se jima je rodilo 9 otrok, od

katerih jih je pet živih. Starejši sin Janez in mlajša hči sta v Ameriki in se staršev vedno rada spominjata. Sajevec Janez je 30 let delal v bivši Pollakovih usnjarni, svoj pokoj pa uživala zakonca pri najmlajšem sinu Antonu na Mali Rupih, kjer so s skupnimi močmi zgradili svoj dom. Naj zlatoporočencema Bog ohrani še mnogo let!

Velesejem v Ljubljani vabi

Po enem letu imamo v Ljubljani zopet velesejem, ki traja do vključno ponedeljka 9. septembra. Ta velesejem je znamenje slovenskega veselja do ustvarjajočega dela in zaupanja v lastno tvornico moč. Razstave industrije in obrti kažejo večinoma naše lastne proizvode, ki po kakovosti in izdelavi prav nič ne zaostajajo za tujimi, so pa cenejši. Posebne razstave so za meščana in podeželskega človeka zelo važne. Kaj vse se da doseči s smotrnim delom na vrtu in v reji malih živali! Gospodnjska razstava nam podaja smernice,

ki naj jih gospodinjke drže v vsakdanji prehrani družine v današnjih časih. Razstavi „Žobna tehnika“ in „Protiletalska obramba“ sta za vsakega zanimivi in potrebni, je, da jih ogledate. Na drugem prostoru si morete prav od blizu ogledati motorna in jadralna letala. Ornitološka razstava kaže koristnost ali škodljivost poedinih vrst naših ptic. Tudi likovna umetnost je prav lepo zastopana. Če po tem kratkem opisu se vidi kako pester in zanimiv, je naš velesejem, ki je letos res prav pristno slovenski. Le ogledjte si ga!

Kokrica in tujski promet

Vas Kokrico, ki se nahaja v predmestju Kranja, se zadnje čase prav lepo razvija in kaže vedno lepšo sliko. Se do nedavnega časa je bila Kokrica precej zapostavljena, danes pa kaže že čisto drugo lice. Že itak je bila Kokrica zlasti za Kranjčane prijetna sprehodna točka, sedaj pa se je tujski promet in obisk tujcev zaradi bližine dvora še mnogo bolj poživil. Če bomo posamezni, hišni posestniki znali pripraviti primerne sobice bodo prav lahko dobili čez poletje tujce in letoviščarje na stanovanje. Saj se nahaja Kokrica v bližini mesta, vsenaokrog je polno gozdov, lepih sprehodnih točk, izhodišče za ture v Storžičevo kraljestvo in drugam, kamor izletnika vleče srce. K opisanim krajem nam priključimo pa so se zadnje čase pridružile še nekatere naprave, ki so za razvoj tujskega prometa nujno potrebne, v enaki meri pa tudi v splošni napredek vasi — to je napeljava vodovoda, ki je bil za Kokrico življenjske važnosti in pa ureditev cest.

Potem ko je bil lani dograjen novo vodovod Fredvor — Brdo — Kranj, so se že jeseni pričele priprave za napeljavo vodovoda po posameznih vaseh v območju glavnega voda, tako se je napravil od glavne cevi stranski odcep v Ilovki, ki daje vodo vasi Ilovki, odkoder je podaljšan na Kokrico, v Bobovek in na Mlako. Vsa dela in napeljave so bila končana letos mesca februarja. Vodovod je bil napeljan skozi vse hišah Za Kokrico, ki je imela doslej slabo pitno vodo, pomenja to velikansko

pridobitev. Zahvala za tako hitro napeljavo vodovoda pripada bivšemu gradbenemu ministru g. dr. Kreku, g. dr. Marku Natlačenu, g. nadsvetniku ing. Kotušku, ki je vse delo vodil in g. ing. Butonu, ki je napravil načrte.

Letos se modernizirajo tudi vse dovozne ceste na Kokrico, ki bodo asfaltirane. Tako so spomladi popravljali cesto, ki vodi iz Nakla na Kokrico, drugo leto bodo z delom nadaljevali, sedaj asfaltirajo cesto iz Kranja proti Kokrici, prav tako bo asfaltirana cesta iz Kokrice do Brda. Tu so cesto preložili pred Zamenjškom, da je odpadel nepotreben dolgi ovinek in teče sedaj cesta v lepi ravni črti brez vsake vzpetine. Tudi most sredi Kokrice bo razširjen. Cesta proti Brdu je povsod popravljena, zniželjena, na ovinkih pa so izvršene manjše korekture.

K vsem tem pridobitvam vasi Kokrice naj pristoječo še povečano in modernizirano Laknerjevo gostilno, ki ima sedaj lepe prostore in praktično urejene za trgovino in gostilno. Za tujski promet so potrebni primerni gostinski obrati in to nalogo bo Laknerjeva preurejena in povečana gostilna lahko izpolnjevala. Poleg gostilne je namreč tudi lep vrt, kamor radi prihajajo domačini in tuje. Otvoritev preurejene gostilne bo v nedeljo, ko je na Kokrici zeganje.

Napredek vasi Kokrice tudi mi pozdravljamo z željo, naj bi tako napredovale tudi druge vasi v kranjski okolici.

Delavsko romanje ZZZ

Na Mali Smaren bo delavstvo organizirano v ZZZ po vsej Sloveniji romalo k Mariji, da izprosi milosti za trpeči delavski stan v teh težkih dneh.

Slovenski narod se je vedno zatekal k nebeški materi v raznih stiskah, da je od nje izprosil pomoč.

Delavstvo, ki je večji del ostalo verno Bogu, se bo rado odzvalo temu romanju. Zato vabimo vse okoliško delavstvo, da se ga udeleži. Podružnice kranjskega okrožja se udeležijo romanja na Smarno goro, v dveh skupinah, ena s kolesi, ostali z vlakom. Vsi udeleženci naj si preskrbijo znak, ki stane 1 din.

Oni ki pojdejo z vlakom, naj se držijo naslednjih navodil. Z vlakom iz Kranja se odpeljejo jutraj s prvim vlakom do postaje Medvode. Pod goro se združimo z onimi, ki se pripeljejo s kolesi. Za skupino, ki gre z vlakom, je določen voditelj tov. Rojce, ki bo dal navodila. Skupino s kolesi bo vodil pa tov. Berčič. Da bo čim večja udeležba, pripeljite s seboj tudi svoje prijatelje. Tudi kranjsko delavstvo naj izrazito pokaže, da stoji v katoliških vrstah, da se obrača do nebeške Matere Marije, da nam bo stala ob strani v teh težkih časih.

B E L E Ž K E

Olika viteške organizacije

Z Gorenjskega nam poročajo: Pretečeni teden smo imeli FO sestanek radi udeležbe pri odkritju spomenika Viteškega kralja Aleksandra I. Zedinitelja. Pri tej priliki je neki naš član FO pravil, da sta se z nekim članom „Sokola“ na Jesenicah razgovarjala o tem. „Sokol“ je vprašal našega člana, če bo šel v Ljubljano v kroju, nakar mu je naš član odgovoril, da pojde. „Sokol“ mu pa reče: „Mi Sokoli bomo zavzeli prva mesta in prve vrste, vi

boste pa za nami capljali, kakor prašički.“ — Seveda mu ni naš fant ostal dolžan odgovora. Na ta način nas člani FO uvrščajo med prašiče.

Vprašam tem potom, ali smo člani „FO“ dr. žavljeni druge vrste in s kako pravico si morejo prvsavjati „Sokol“ kar tebi meni nič — mesta in prve vrste in to pri takih prireditvah.

Bilo ti zelo umestno, da bi o tem izpregovorila pametno besedo „ZFO“, da bi se taki in podobni izrazi ne ponavljali in da bi se člani „viteške organizacije“ — kakor sami sebe imenujejo — tudi viteško-primerne zadržali in obnašali in se ne posluževali takih nizkotnih žaljivk.

Narodno gledališče v Ljubljani

Razpis abonmaja za sezono 1940-41

Objavljamo razpis abonmaja Narodnega gledališča v Ljubljani s proročilom, naj se naše čitatelji, zbranji in okolice poslužujejo ugodnosti, katere jim nudi abonma v gledališču. Gledališka umetnost se je danes, ko po mestih in vasi deluje toliko dišečih odrov — že tako močno popularizirala in se približala najširšim masam in stojem našega naroda, da je postala prav za prav že narodna last.

Seveda je res, da najdemo vrhove gledališke umetnosti le v velikih gledališčih, po drugi strani je pa tudi res, da naša prosvetna družba vsa vzhajajo kultura in se približuje in predstavi. Vse to predstavlja ne zbiranje idealizma in optimizma naše mladine, ki je vzgojena v duhu prosvetnega dela in udejstvovanja, na splošno pa kaže to dejstvo razveseljivo in lepo lastnost, da namreč naš narod rad igra in da rad igre obiskuje.

Zato je tembolj treba popreti resna, vzpodbudna in vzgojna prizadevanja našega poklenega gledališča, to je hrama talije v Ljubljani, ki more z dobrim, izbranim programom in s sodelovanjem umetnikov samo pozitivno vplivati na narodovo kulturo. Ta kultura danes ni več samo last poedinih izbrancev — kot nekoč — ampak vedno bolj postaja last vsega naroda in s kulturo vred postaja njegova last tudi gledališka umetnost. Prav tako kot se prosveta širi vedno bolj med narod, tako naj bo z njim povezana tudi gledališka umetnost, ki naj bo našim dišečim prosvetnim odrom učiteljica in vzgojiteljica. Gledališko kulturno življenje naj bo v tesni zvezi z gledališkim udejstvovanjem naših prosvetnih društev po deželi.

Zato radi pohajamo v gledališče ob vsaki priliki; učimo se in vzgajamo. Zlasti mi Gorenjci imamo tako ugodne zveze z avtobusi in vlaki v Ljubljano, da obisk gledališča ni noben nerešljiv problem. Tudi stroški niso tako visoki, da jih ne bi premagal srednje situiran človek. Danes človeka ni več omejevala od mesta, kot nekoč. Gledališče v Ljubljani je naša

skupna narodna last, zato ga obiskujemo vsi Slovenci.

Prilagoditve bomo še objavili dramski in operni repertoar Narodnega gledališča v Ljubljani za sezono 1940/41.

*

Uprava Narodnega gledališča v Ljubljani razpisuje abonma za novo sezono in vabi vse sioje, da se prijavijo za stalnega in rednega obiskovalca našega gledališča.

Predstave so razdeljene na abonmaje: Premierski abonma, stalni abonma Sreda, stalni abonma Četrtek, abonma red A in abonma red B.

Abonmaja reda A in B imata predstave ob vseh delavnikih, premierski dobi vse premiere, stalna abonmaja Sreda in Četrtek pa imata predstave ob sredah in četrkih.

Vsak abonment dobi v sezoni 38 predstav: 20 dramskih in 18 opernih odnosno operetnih.

Prijave za abonma sprejemamo v veži dramskega gledališča od srede 4. do srede 18. septembra dnevno od 10. do 12. in 15. do 17. ure.

Cene premierskega abonmaja in stalnih abonmajev Sreda in Četrtek so za 100% višje od abonmajev A in B, vendar še vedno jako uke, saj uživa privatnik abonment v razmerju z dnevnimi cenami približno 300% popusta, državi in samoupravni uradniki pa dosežejo kot uradniški abonenti 40 in več odstotka.

Abonma je plačljiv v 10 zaporednih mesečnih obrokih; prvi obrok pri vpisu.

Cene abonmajev: Loža v parterju (4 osebe) 10 obrokov po 280 din, uradniški abonma 230 din. Loža v I. redu 1 — 5 280 din, uradniški 230 din. Loža v I. redu 6 — 9 320 din, uradniški 260 din. Parterni sedeži I. vrste 85 din, uradniški 70 din. II. — III. vrste 80 — 60 din. IV. — VI. vrste 74 — 60 din, VII. — IX. vrste 66 — 54 din, XI. — XII. vrste 56 — 48 din, XIII. — XIV. vrste 50 — 44 din. Balkonski sedeži sredina: I. vrsta 58 — 48 din, II. vrsta 50 — 40 din, III. vrsta 42 — 32 din. Stranski balkon I. vrsta 50 — 44 din, II. vrsta 35 — 30 din. Galerijski sedeži: I. vrsta 32 — 25 din, II. — III. vrsta 28 — 22 din, IV. — V. vrsta 23 — 18 din.

Šport

Uspešen nastop ekipe OFO Kranj na atletskih tekmah ZFO v Ljubljani 24. in 25. avgusta t. l.

Prod štirinajstimi dnevi so se vršile na Stadionu v Ljubljani, II. atletske tekmah ZFO, katerih se je udeležilo okrog 200 članov Fantovskih odsekov iz vse Slovenije. Okrožje Kranj je zastopalo 5 članov, ki so tekmovali v tekih, metih, skokih ter v težki atletiki. Zasedli so 2 prvi mesta, 3 druga, 2 tretji in 3 četrta mesta.

Predvsem se je odlikoval kopjaš Mauser Darko (FO Kranj), ki je ponovno dokazal, da spada na čelo najboljših metalcev kopja ne samo ZFO, temveč tudi Jugoslavije. Kljub temu, da mu je manjkala kondicijski trening, je kopje z lahkoto metal preko 60 m, kar je nad vse razveseljivo. Prav dober je bil tudi borbeni srednje pragaš Proj Ivan (FO Smartin), kateremu sicer manjka potrebna teorija in tehnika teka, kar vse si bo pridobil s pridanoostjo. Znani naš skakalec v višino Strupi Ivan (FO Kranj) pa tokrat nikakor ni mogel izraziti in pokazati svojega znanja in sposobnosti v skoku v višino, kar gre na rovaš slabega razmočenega terena, izredno mrgole deževnega vremena ter njegove nerazpoloženi izvirajoče iz pomanjkanja kondicijskega treninga, katerega mu je manjkalo zaradi preobčilega dela doma. Tako ni mogel obdržati svoje višine od Celja naprej, ko bi se bil na teh tekmah s tistim rezultatom plasiral med prve skakalce v višino v ZFO, ki ta dan vobče niso dosegli posebno lepih rezultatov iz zgoraj navedenih dejstev. Kljub temu pa je Strupi uspešno nastopil v skoku v daljavo in v štafeti, ter dosti pomagal do častnega tretjega mesta takoj za Jeseniškim Klinarjem in moštvo, ki se je plasiralo na drugo mesto. Zadovoljiv je bil tudi nastop dolgo pragaša Hlebec Jožeta (FO Smartin), ki je nastopil netreniran le za

trening po več mesečni vojaški službi, saj bi moral biti njegov rezultat v teku na 5000 m po prognozi trenerja Klana za celo minuto slabši, na 1500 m pa pa tudi za nekaj sekund, dočim je dosegel v švedski štafeti kot prvi tekač na 400 m čas med 56 in 57 sekundami ter bi se tako v solu teku na 400 m plasiral na eno prvih mest v ZFO.

Poudarka vreden je uspeh Gogala Mirola (FO Kranj), ki je nastopil v težki atletiki in sicer v rokoborbi (velter) kategorije, kjer se je popolnoma netreniran zelo uspešno boril z rutiniranim Mariborčanom ter se pasiral na drugo mesto. Upeljava težke atletike na tekme ZFO je že na prvem nastopu naletela pri vseh prisostvovalcih na odobravanje, čeprav je v FO malo znana in doslej še skoro nič gojena morda s par redkimi izjemami. Vsaj v kranjskem okrožju se doslej še ni gojila ta panoga, a bo našla tudi pri nas svoje prapadni in se razvijala ter tako bistveno izpopolnjevala vsestransko ustrezajočemu širokogrudnemu telesno vzgojnemu programu ZFO.

Posamezni rezultati v splošni kvalifikaciji:

Teki: Na 800 m (člani) 2. Proj Ivan (FO Smartin) 2:12,7 min.; 1500 m (člani) 2. Proj Ivan (FO Smartin) 4:32,2 min.; 4. Hlebec Jožeta (FO Smartin) 4:40,1 min.; 3000 m 4. Hlebec Jožeta (FO Smartin) 10:41 min.

Meti: (Kopje) 1. Mauser D. (FO Kranj) 60.60 m. (Zoga) 1. Mauser D. (FO Kranj) 48.35 m.

Skoki: (Višina) 4. Strupi Ivan (FO Kranj) 1.50 m. (Daljina) 3. Strupi Ivan (FO Kranj) 5.62 m.

Štafete: 3. Švedska (400 x 300 x 200 x 100 m) postavil (Hlebec, Strupi, Gogala in Mauser) 2:21,2 min. Nastopilo je istočasno 6 štafetnih moštev.

Težka atletika: Rokoborbe: 2. Gogala Miro (FO Kranj) velter kategorija (do 72 kg).

Kakor vidimo, so se sadi sivega zimkega dela v telovadnici bogato obrestovali nastopivim atletom kakor vsem skupaj, ki so jemali nesezonsko dobo atletike pozimi za resno pripravo na popularne atletske tekme ZFO.

Ti uspehi ZFO naj bodo porok nezadržanemu poletu popularizacije atletike med Slovenci, kar se že sedaj jasno odraža v vseh, ki so prisostvovali atletskemu mladinskemu slavlju ZFO, ki lojalno podpira in živi v slogi tudi z vsemi drugimi športnimi in telesno vzgojnimi edinicami, katere streme za vzvišenimi smotri olimpiizma.

Podplat je koža...

VRISKAČI

(Igrokaz v petih prizorih)

Prvi prizor:

Godi se na trgu. Ljudje hodijo po promenu gori in dol, precej hladno je postalo. Pozorišče je medlo razsvetljeno, v ozadju je vhod v gostilno. Pred vratmi se zbere gruča takomenovanih fantov. Večnoma so še vajenci, in njim sorodni mladi ljudje. Nekateri se pripravljajo za odhod s pozorišča, drugi jih zadržujejo. Vsi imajo kolesa. Končno zmaga tista grupa, ki je bliže gostilniškimi vratom in vsi odidejo v gostilno. Nadaljni tekst bi moral vsebovati nekaj odstavkov, katerih vsebina bi bila, da taki otroci ne smejo hoditi po gostilnah, da nimajo denarja, da jim v gostilni ne bodo dali pijače, da jih bodo starejši fantje domov napodili itd, a to v našem igrokazu vse izpustimo in črtamo ker ne odgovarja resnici.

Drugi prizor:

Med tem je minulo nekaj ur. Mesto se je umirilo, le tu in tam sliši kak pijan glas, iz kake gostilne še doni tista, ki je že dolgo nismo slišali: „Kukaska...“ Pozorišče je sprva prazno, pozneje se pa začne drenjati skozi vrata gostilne tisti fantki. Spet vsak s svojim kolesom. Glasni so, nemirni, v obraze nekoliko razgreti. Večnoma hodijo naravnost, nekateri nekoliko postrani in negotovo. Prizor posaja vse bolj zanimiv. Vsem se zdi jako paradi, da se pripravijo, a s prvih sedežev se prav točno razloči, da so samo dobre volje in da ni pričakovati kaj hujšega. Vsem se zdi jako pametno, da so „lumpali“ prav do policijske ure. Kaj pa hočeš? Saj tako ni nič prijetnega na svetu, posebno za ubogega vajenca ali za tistega, ki je v tovarni za zadnjega. Zdj vse pričakuje kam bo gruča odšla spet. Pa še ne gre. Zdj gredo še na vas! Da, na vas. Pa ne vsi, samo par se jih odloči, da gredo poskusit srečo, drugi bodo med tem čakali, da se dvojica vrne. Dvojica se odpelje s kolesi in s tem je drugi prizor končan.

Tretji prizor:

Godi se v popolni temi ob uri nočnih strahov. Kraj je zelo nedoločen, nekeje v neposredni bližini mesta, vendar pa je na vas. Čez pozorišče se potegne dvojice komaj vidnih senc. To sta dva, ki gresta junško na vas. Tudi, ce si ranti, boš znal pošteno zavrskat. Res poskusita oba hkratu. Pastirski vris rezko odjekne v noč. V istem hipu se iz teme potegne tretja senca. Kdor je huro in dobro pogledal, je razpoznal novo osebo našega igrokaza: samega gospoda stražnika.

„Jaz ti bom dal, se boš drit tukaj!“

Takoj nato:

„Francelj, tečial“

Ne vidimo ničesar, samo poslušamo. Za nekaj časa se naš igrokaz spremeni v slušno igro. Slišimo hitre, skakajoče korake po pesku, potem nekaj podobnega kakor bi nekdo lomil suhe veje. Človeškega glasu dolgo ni, samo neko golčanje, potem še to potihne. Nastopi mučna pavza, kajti gledalci niti na prvih sedežih ne vedo, kaj se je prav za prav zgodilo. Lahko ugibamo na vse strani. A ta negotovost spada k igri. S tem odprtim vprašanjem, kaj je prav za prav bilo in kaj se bo še zgodilo, se konča tretji prizor.

Četrty prizor:

Zopet na trgu. Gruča, naši znanzi iz prvih prizorov, stoji in gleda. Vsi vedo, da se je nekaj zgodilo, a splošni izraz je še vedno negotov. Sicer se smejejo, to je vsekako ostanek alkoholnega učinka, a čim nastopi na pozorišču nova oseba, se vsi nekoliko zresnijo. Nova oseba je namreč gospod stražnik.

Gospod stražnik je prišel po cesti iz vasi, a calec ni mogel biti. Z vsako roko pelje po eno moško kolo, kakor da se vrača s kake tombole. To je le vdež, kajti na tombolah imajo nova kolesa, to so pa stara; glejte no, saj jih celo poznamo. Ni še pet minut, odkar se je s temle zelenim nekdo od gruč odpeljal „na vas“. To gruča takoj spozna in mnogi prasejo: „Kje ste, drugi pomilujejo svoja tovariša, ki bosta morala peš hoditi po vaseh.“

„Gospod, kje ste pa dobili kolesa?“ se nekdo ojunaja.

„Briga tel jih bosta mulca že prišla na policijo iskat.“

Položaj je jasen.

Gospod stražnik hiti ježno po trgu na stražnico. Gruča komentira najrazličnejše, prizor že postaja dolgočasen. Poživi ga spet nova oseba ki pride iz smeri, kakor je prišel gospod stražnik. To je fant brez kolesa. Jezen je in žalosten, malo ga je sram.

„Ti, ne hodi na policijo, tam se ti ne bo dobro godilo.“

„Jih boš dobil!“

„Se zapliti te bodo.“

„Od vraga si bil neroden.“

On pa ponižno molči. Kar je, je. Kolo je na policiji, brez njega ne sme domov, na policijo ponj je nevarno. Dolgo se pomenkujejo. Prizor je še vedno napet. Najdejo skupno rešitev. Na policijo je treba, pa naj bo tam kakor koli. Rečeno, storjeno.

Peti prizor:

Policijska stražnica. Dva krepka stražnika in dva šibka pobiča. Prišla sta po kolo. Ni tako, kot bi človek pričakoval. Polcija je stroga, pa tudi uvidelna. Gospoda stražnika lepo počuti mlada vrisakača, da se je treba dostojno vesti in da ni lepo, če fantje uganjajo prevelik kraval. Fanta skesano poslušata lepe nauke in ko dobita svoja kolesa nazaj, se kolikor mogoče tiho odpeljeta domov in igrokaz je končan.

Tržno poročilo

Zna: Na Gorenjskem se je letos pridelalo zelo malo pšenice, tako da bo morala večna ameto kupovati pšenično moko. Posebno prizadeti so bili tisti, ki so lansko leto dobili semensko pšenico iz Beutca, ker se ta vrsta semena ni obnesla. Tudi v ostalih krajih naše države se je pridelalo letos za 40 do 50% manj pšenice, kakor lansko leto. Ker mlina po maksimalni ceni ne morejo dobiti zadostne količine pšenice, je prišlo skoraj v vseh krajih Slovenije do pomanjkanja pšenice moke.

Cena bele moke Og v detajlni trgovini je danes že narasla na din 8.— do 9.— za kg. Na Gorenjskem pa je pšenica tudi po din 4.— za kg nemogoče dobiti. Stara koroza notra 400 do 430 din franko Kranj, ta cena pa je prevsoka. Nova koroza bo že čez približno — mesec dni in bo precej cenejša.

Fizol: V vsej državi je pridelek fizola izredno dober in bodo znatne količine na razpolago za izvoz. Tudi na Gorenjskem bo letos dosti fizola, kvaliteta pa bo vsled slabega vremena v mesecu avgustu slaba.

Krompir: Še v mesecu juniju je kazalo, da bo letos izredno dobra letna krompirja. Toda dolgotrajno deževje je napravilo ogromno škodo, tako da ne bo na Gorenjskem nič več krompirja, kakor lansko leto. Razen tega pa je krompir zelo nagazen, tako da bodo sitnosti pri prodaji. V ostalih delih države pa je posebnost zgodnji krompir dobro obrodil.

Na trgu v Kranju se prodaja razne vrste krompirja po din 1.75 do 2.— za kg.

Masi: Na Gorenjskem se čuti pomanjkanje masti ker je izostal dovoz debelih prašičev. Cena je narasla od din 20.— na din 28 do 30.— za 1 kg.

Knjige in revije

Starši, ali ste že naročili Vašim otrokom „Vrtce“?

V današnjih časih mora imeti že vsaka hiša svoj časopis. Dajte tudi mladini zdrave duše, ne hrane in naročite ji mladinski list „Vrtce“ za malenkostno mesečno naročnino 250 din do be otroci časopis in še tri lepe mladinske knjige letno. Tudi na Vaše najmlajše iz 1. in 2. razreda ne pozabite zakaj tudi, zanje prinaša „Vrtce“ veliko lepih in zabavnih stvari, ob katerih se bo otrok igraje naučil branja. Ak pravežete mladno že v mladih letih na dobe časopis, se bo tudi pozneje oklenila pravi krščanskih listov. Ne dajte si od nikogar vsiliti kak drug list, zahtevajte povsod za Vaše otroke samo „Vrtce“.

Vzori in malenkosti. Posebnost v slovenski slovnici so pok. brežiškega župnika Martina Jurharja (Peter Pavel Lavrenti) „Vzori in malenkosti“, ki jih je izdala „Družina božje sveta“ v Ljubljani, Sv. Petra nasip št. 17. V sestavkih je podal pisatelj tako „mimogredno pravo zakladnico globokih misli, vzorov, p budi in utehe ter tako ustvaril Slovence evojsstven kažipot do časne in večne sreče. De je res nekaj prastno našega, izvirno sloveskega. Posebnost knjižnice je v tem, da prikazuje pisatelj ob vsaki mali stvari, malenkosti, veličastvenost Stvarnikovo in na neprijeten način dviga duha k Bogu. Razsvetljuje zgrešena srca najdejo po branju teh „Vzoro pot nazaj k Bogu, dobre duše pa se utrdit stanovitnosti. Knjižico bo s pridom bral ta učenjak kakor prostak, bogatin kakor siromak. Ker se dajo misli lepo na široko razplesti, knjižica dobro služila predavateljem in celo osnovno cerkvenih govorov je uporabna. Posti na pa naj bi bili „Vzori“ dnevno družinske branje. Blagodejen učinek branja te knjižice se bo v naših družinah kmalu poznal. Ker dohodek knjižice namenjen v dobrodelne s he, knjižico tem topleje priporočamo. C 12.— din za broširano, 18.— din za vezan izv

Poslužujmo se

»PUTNIKA« V KRANJU

Vozne karte stanejo točno toliko kot na postaji, dobite jih dan, dva ali več pred odhodom, ako ste zadržani, lahko karto vrnete.

Preden se podate na pot, pridite na brezplačen posvet

k »PUTNIKU«

KR. DVOR.

JUVELIR IN DOBAVITELJ

Ure, zlatnine, kristali, očala in druga darila se dobijo najceneje pri

B. RANGUS KRANJ

Drobne novice z Jesenic

Meščanska šola prične šolsko leto s sv. mašo na Savi v ponedeljek, dne 9. septembra. Sv. maša je ob 8. uri. Po maši dijaški knjižni semenj na dvorišču meščanske šole.

Spet je priznanjkovalo vode. Minuli suhi sončni teden je imel na Jesenicah za posledico zopet pomanjkanje vode. Občinski odbor je sicer že pred nekaj časa izglasoval gradnjo novega zajetja Pod Mirco. Iz nerazumljivih razlogov gradbeno podjetje, ki je prevzelo to delo, zavlačuje izvršitev sklepa občinskega odbora. Slišimo, da je občina sedaj odločena, da gradi to zajetje v lastni režiji.

Jutri vsi Ljubno! Delavstvo iz vsega gorenjskega kota od Tržiča do Boh. Bistrice in Rateč

poroma jutri s svojci in prijatelji k Mariji v Ljubno. Služba božja v Ljubnem bo ob 9. uri. Po službi božji bo delavsko zborovanje na prostem pred cerkvijo. Popoldne ob 3. uri so večernice pri Mariji Pomagaj na Brezjah. Romarji, ki potujejo iz obeh dolin z vlakom izstopijo na postaji Otoče-Brezje. Tisti, ki potujejo iz obeh dolin Save in se vozijo z vlakom v smeri proti Ljubljani, se morejo poslužiti obeh jutranjih vlakov. Poslužimo se nedeljske karte. Nekateri romarji bodo rajši kosili v Ljubnem, drugi pa bodo morda že pred kosilom odšli na Brezje. Ob 3. uri popoldne smo vsi zbrani na Brezjah.

TEDENSKE NOVICE

KRANJ

R A Z G L A S.

V petek dne 6. septembra praznujemo rojstni dan Nj. Vel. kralja Petra II. Ta dan bodo trgovine zaprte in se v podjetjih ne bo obratovalo. Državni uradi in občina bodo razobesili državne zastave. Vabim vse meščane, da tudi oni izobesijo državne zastave in se v čim večjem številu udeležijo cerkvenih slovesnosti, v kolikor se ne bodo udeležili slovesnosti odkritja spomenika kralju Aleksandru I. v Ljubljani.

Cesenj Karl, župan.

Poroka. V Kranju sta se poročila gđe. Anica Novak uradnica Zadrugne gospodarske banke in g. dr. Joža Bezić zdravnik v Kranju. Cestitamo!

Hrvaški ban v Kranju. V torek in sredo se je mudil v Kranju hrvaški ban g. dr. Šubasić. Obiskal je več krajev na Gorenjskem in se v sredo vrnil v Zagreb.

Smrtna kosa. Prejšnji teden je umrl g. Joža Cvar upravitelj ekspoziture OUZD v Kranju. Pokopali so ga v soboto popoldne. N. v. m. p!

Igra narave. Tesarski mojster Skodlar mlajši iz Gorenj je prinesel v naše uredništvo pokuzat lepo zeleno grozdno vejico, ki cvete. Povedal je, da je precej njegovega grozda v cvetju. To je tembolj čudno, ker letos ni bilo skoraj nič toplote in je vendar grozdič v cvetelo.

Ljudski dom dograjen do vrha. Ta teden so pri Ljudskem domu dozdali še stene drugega nadstropja, tako da je stavba dograjena do

vrha Zidarji so že okrasili stavbo s smrekico, v znamenje, da so prišli do vrha stavbe. Zadnje dni so pripeljali tramovje za streho in ga včeraj pričeli polagati na stavbo. V nekaj dneh bo stavba pokrita.

Kino „Smartinski dom“ predvaja od 3. do 9. septembra najljepši glasbeni in pevski sla-ger „Pesem zlatega zapada.“ V glavnih vlogah sodelujeta Nelson Eddy in Jeanette Mac Donald. To je krasen film z zlatega zapada, še lepši od filma: „Beli jorgovan“.

Štab pogranične čete se je preselil iz suterena Narodnega doma v hišo g. Holchakerja na Mestnem trgu.

Meter : Vaga. V nedeljo popoldne ob polni 11. uri se vrši na igrišču „SK Kranja“ zanimiva nogometna tekma med trgovskimi pomočniki. Za prehodni pokal se bosta borila Meter in Vaga. Ker je čisti dobiček tekme namenjen za podporo brezposelnih trgovskih pomočnikov in pa ker je bila ta tekma vedno zelo zanimiva, vabimo kranjsko meščanstvo v velikem številu k prireditvi.

Gostilna Laker na Kokrici vabi v nedeljo popoldne vse Kranjčane in okoličane na krofe pa tudi druge dobrote se bodo dobile. Ob tej priliki bo otvorjena preurejena gostilna.

Dobrim srcom! Mati s šestimi neprekrljenimi otroki, ki nima včasih niti za vsakdanji kruh, prosi usmiljena srca, naj ji ne radi nje, temveč radi ubogih otrok prisrčnojo na pomoč. Darila sprejema uredništvo „Gorenjca“ pod značko „Bog plačaj!“

Tablice za obrtniško tombolo lahko dobite pri vseh kranjskih obrtnikih in po vseh trgovinah. Zato pridno segajte po njih, da si zagotovite enega izmed lepih dobitkov.

Cenjene čitatelje opozarjamo na današnji oglas tovarne čevljev „Peko“.

Krajevna protituberkulozna liga v Kranju je razdelila med svoje 4 varovance din 600.— kot nagrado za čista in higijenska stanovanja.

Te nagrade so bile razdeljene v počastitev spomin umrlega dolgoletnega odbornika lige g. Josip Cvara.

Pri Sv. Joštu bo romarski shod na dan Žalostne Matere božje, t. j. 15. septembra. V soboto zvečer litanije, v nedeljo sv. maša s petjem in pridigo ob 6. in pol desetih, popoldne ob 2. pridiga za bratovščino Žalostne Matere božje in procesija na sv. stopnice.

KRIZE

Himen. V soboto dne 31. avgusta dopoldne sta se poročila v župni cerkvi g. dr. Stanko Zupan, odvetniški koncipient na Vrhniki in gđe. Dragica Zaplotnik hčerka znanega in uglednega trgovca, gostilničarja in posestnika g. Franca Zaplotnika v Retnjah in pok. šlovekoljubne gospe Tončke. Zenin, prosvetar in bivši načelnik dijaškega „Orla“ v Kranju je iz znane katoliške Padarjeve družine v Kovorju katerega pok. oče je bil ugledni lesni trgovec, posestnik in večletni kovorski župan, mati pa je sestra pok. g. dr. Janka Brejca, odvetnika v Celovcu in pozneje v Ljubljani, o dločnega borca za pravice in koristi slovenskega naroda — onstran in tostran meja! Poroko in sv. mašo je opravil č. g. Josip Žužek, katehet iz Kranja, priči sta bili nevestin oče in ženinov brat g. Franc Zupan, profesor v Ljubljani. Obilo sreče!

Osebná sprememba. Dosedanji kaplan v Krizah č. g. Jožef Šolar, vneti prosvetni delavec je odšel na drugo službeno mesto v Sodražico pri Ribnici, na njegovo mesto je prišel č. g. Viktor Švajger, dosedaj kaplan v Poljani nad Skofjo Loko. Obema č. g. gospodoma želimo na novih mestih obilo božjega blagoslova!

Komisijiski ogled. V ponedeljek 2. septembra dopoldne je bil pri postajališču ogled za zgraditev novega postajnega poslopja in ureditev zemljišča okrog istega. Ako bo lepo vreme, je upati, da bo stavba v novem stanju do zime že pod streho!

Kje prodajajo tablice

za obrtniško tombolo v Kranju?

Ljubljana — Velesejem: tvrd, A. Kos, Klanc, mizarstvo.

Ljubljana: Zveza slovenskih obrtnikov.

St. Vid pri Ljubljani: Vrhovec Ivan, krojač.

St. Vid (Stična): Društvo slovenskih obrtnikov.

Železniki: Logar Janez, mizar.

Kamnik: Obrtno društvo.

Komenda: Društvo slovenskih obrtnikov.

Litija: Društvo slovenskih obrtnikov.

Novo mesto: Društvo slovenskih obrtnikov.

Logatec: Grom Ivan, preds. Dr. slov. obrtnikov.

Gorenja vas n/Skofjo Loko: Skupno združenje slovenskih obrtnikov.

Jesenice: Kaltnekar, J., gostilna; Beguš Peter, pek.

Javornik: Sedej Ludvik, ključavničar.

Lesce: Mengušar I., pek.

Bled: Gruden Franc, trafikar.

Tržič: Valjavec Leopold, krojač; Bohorič Anton pek.

Radovljica: Prestrl Ivan, mizar.

Skofja Loka: Lovro Planina, dežnikar; Obrtno društvo.

Ziri: Skupno združenje obrtnikov.

Hrastnik: Aršek Janko, krojač.

Zadraga: Jelar & Trebar, mizarstvo.

Ptuj: Vimer Alojzij, tesarski mojster.

Naklo pri Kranju: Markič Matevž.

Visoko pri Senčurju: Vrtač Martin, čevljarstvo.

Cerklje pri Kranju: Globočnik Janez, kovač.

Češnjek pri Cerkljah: Juvan Andrej, kovač.

Senčur: Tepina Stanko, pek; Svetelj Anton, mizar.

Poženk: Lužovec Franc.

Primskovo pri Kranju: Mausser Leon, pek, mizar; Gruden Frančiška, trgovka.

Gorenja Sava: Janša Marija, trgovina.

Strazšče: Ribič Andrej, čevljar; Zevnik Julij, mehanik; Pristov Jakob, pek; Tepina Anton, pek; Tepina Ivan, pek.

V Kranju pa povsod.

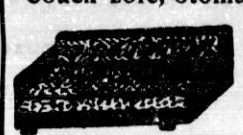
Lepe tiskovine

Tiskovno društvo Kranj

Strossmayerjev trg 1 — Telefon št. 73

Couch zofe, otomane, divane

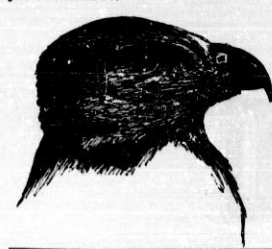
in vse tapetniške izdelke izvršuje točno in solidno

K. TONEJC
Kranj

VINA

dolenjska, štajerska in sploh vseh vrst, kupite pri Centralni vinarni v Ljubljani - Frankopanska ulica 11.

Joža Herfort:

SIN ČRNIH GORA

Ne bom več lovil. Že je preteklo od tedaj dvajset let! Tedaj si se rodil ti, mali črvč in mi je pod Božič umrla tvoja zlata mamica. Tiste muke, tisto nečloveško trpljenje, ob katerem smo vsi tiho stali in zrl z nemo grozo v blede spačeni obraz, sem doživel spet na — lovu in nikdar več si ji ne želim, to preveč boli, boli. Hotel sem si umiriti srce, hodil sem na lov. Z gnjevom in besom sem preganjal žival, sedaj pa vidim, da nisem zmagal prirode jaz, pač pa ona mene.

Cuj, ko so se ti prvič odprli oči, tedaj sem zaprl oči tvoje mamice. Kako so zrle žalostno! Strahotno se je bala umreti, vezala si jo na življenje ti! V tem pogledu moje umirajoče žene, je bila obupna prošnja in tiha groza — živeti bi hotela!

Vidiš, pa sem bil res na lovu, prav letos v postu, zlasti jeseni. Pod Kalom sem obstrelil srno. Križ sem ji prebil s svinčenko. Vesel plena sem šel k njej. Pogledal sem žival, bila je še živa, samo ganiti se ni mogla. Oči so ji tiho, milo prosile, živeti bi hotela. Zastokal sem od bolečine, zastokal ob tem pogledu! Par dni sem bil ves zmeden, pa spet sem šel na lov. Pasti sem pregledoval. Za Jelovjem je bila v pasti lepa lisica, saj se spominjaš onega levega kožuha, pa spet je bila — živa. Vzela sem samokres in jo čisto od blizu ustrelil v glavo. Dolg, raztrgan, zamolkel stek in smrtni trepet. Ob tem strahotnem

glasu poslavljajočega se življenja sem spet čul poslednji stek moje žene, ko je umirala, zapuščajoč tebe in mene.

Tretja in poslednja žival, ponižna, krotka, verica! Srake sem šel streljat v grajski drevored. Ni bilo teh vražjih ptic, toda švignila je preko pota verica in odrzela na drevo, odkoder je iz rogovite zvezdavo gledala na me. Ozek, zategel pok in žvižg krogle. Živalca je omahnila, vendar se krčevito oprijela debla. Bližje sem šel. Nožice v obupnem krču, drobna prsa so pa hropela in ostudna rana se je penila v svetlordeči krvi.

Hropela je, hropela kot moja žena, ko se je poslavljala od tebe in mene.

Hčerka, hčerkica moja, kupa mojega trpljenja je polna. Pustil bom lov. Povej, povej kaj naj storim?"

Starček je umolknil, zaihtel in skril glavo v dlani. Almi so trepetale ustnice, v očeh so se ji nabirale solze. Za grlo jo je stiskalo. Hotela je očetu pomagati, toda kako?

Ogenj v kaminu je dogoreval, pozna ura se je približevala. V glaho tišino sobe, ob dva žalostna, so se tihotapili glasovi božičnih zvonov, ki so vabili k polnočnici.

„Očka!“ je komaj slišno šepnila Alma. Starček je dvignil glavo in jo proseče, vprašujoče pogledal.

„Pojdiva k polnočnici! Prosim, lepo prosim! Molila bova za te, za mamico in Adolfa!“

Molk, strašen molk. Pretrgal ga je strogi starčev glas, ki je klical hlapca. Alma je čakala in koprnela. Kaj, kaj? Stari hlapec je čemerno pridrsal v sobo, siten zavoljo pozne ure in preplašen zavoljo tega, ker ga je strogi gospodar klical prav sedaj, ko se napravlja k polnočni maši.

„Zaprezi sani, peljal naju boš k polnočnici!“ Smeh, smeh skozi solze. Še hlapcu so se orosile trudne, stare oči in tiho je oddrsal, v srcu pa vzkliknil: „Res Bogec se je rodil!“

V zapuščenem srcu starega samotarja in v ubogem srcu Alminem pa je zagorela lučca božične sreče, lučca pred malim, novorojenim Bogom.

*

Vse popoldne se je Marko trudil in pehal skozi zamete. Trda noč je že bila, ko je bil pod gradom. Otožno in hrepeneče se je ozrl na rdeče mežikajoča okna. Še huje kot kadarkoli poprej mu je zaključalo — kaj je z Almo.

V pozni nočni uri je stopil na domači prag in potrkal na okno. Samo hip še in že je odletela kučma za peč, torba na klop in sam je stal pred jasicami, velik kot je bil, ves zardel od hoje in mladosti. Bil je spet ves otrok, spet ves materin.

Vonj kadila ga je prijetno dramil. Ob tem plemenito pobožnem vonju se je spomnil na vso mladost, tako lepo in rožno, brez sene in blatnih jarkov in globeli. Komaj je malo zadremal, ko so ga prebudili domači, odhajajoči k polnočnici.

„Marko, ostani doma! Truden si!“

„Mati, samo tega ne, saj sem tako malokdaj doma in danes je sveti večer!“ Urno se je opravi, prijel plamenico, jo prižgal in spešil korake bolj kot vsi drugi. Toplo in prijetno mu je bilo pri duši, le bal se je, kaj je z Almo. Pri cerkvi je postal, pozdravil par znancev in se že nameril v cerkev, ko je začul pesem kraguljčkov.

„Kdo?“ se mu je zavrtalo v možgane. Počakal je. Skoro ustrašil se je, ko je zagledal Almo z očetom. Vedro mu je stekla nasproti, vesela kot je bila že ves večer. Njena sreča svetlega večera je postala še večja, popolnejša, ko je ugledala Marka nespremenjenega, še prav tako tihega in mirnega. Marko se je odkrito začudil, ko je videl na lepem, bledem obrazu rdečico. Zardela je Alma sicer urno, toda tokrat ji je lica pordel mraz in kaj lepo so se podajali rožnemu obrazu naga-jivi kodri, ki so prešerno uhajali izpod domače polhovke.

Oba sta šla v cerkev, le Marko je moral prepričati, da jo na Štefanovo prav zares obišče.

MALI OGLASI

Za vsako besedo v malih oglasih se plača D. 0-50. Najmanjši znesek je 8 D.

Važno! Modroce, otomane, spalne divane itd. izdeluje solidno in po nizki ceni BERNARD MAKS, tapetnik — Na skali št. 5. (v hiši g. Sipica)

Globok otroški voziček, zelo dobro ohranjen, se ugodno proda. Naslov v upravi Gorenjca.

Nov mizni štedilnik se proda. Naslov v upravi.

Kupim hišo v okolici Kranja do 50.000 din. Naslov v upravi lista.

2 krojaška pomočnika sprejme Možina Kranj.

Trisobno stanovanje z vsemi pritliklinami se išče. Naslov v upravi lista.

Stanovanje 2 sobi in kuhinja se odda mirni stranki v Tavčarjevi ulici. Poizve se v upravi lista.

Kupim rabljen klavir ali pianino, Semen Jože, gimnazija.

Spalnica mehek les popolnoma nova se ugodno proda. Naslov v upravi lista.

Lahko ste brez skrbi!

Moderno in solidno pohištvo dobite, ali pa po svoji želji naročite po primerni ceni v vsej zadovoljnosti edino le pri Ivan Planinšek, mizarstvo Kranj — Klanc 43., poleg Kokriškega mostu.

NAGROBNI SPOMENIK

z okvirjem za en grob, dobro ohranjen prodam
Lukman Ivanka, Kranj, Ljud. dom

Gorenjska oblačilnica
KRANJ
PREŠERNOVA 35
ŠTEPAN ČENČIČ
in FRANC KOZELJ

Dijakom sem znižal ceno slikam za legitimacijo.
Prvovrstna izdelava din 20- za 4 komade.
FOTO JUG - KRANJ

Frantar Rudolf

vodnjakarstvo in
vodna instalacija

Poženk - Cerklje

se priporoča za
vsa v to stroko
spadajoča dela.

ZA ŠOLO

295.-

230.-

275.-

95.-

275.-

350.-

100.-

95.-

Peko

Po tomboli vsi v restavracijo

„PRI PETERČKU“

kjer boste postreženi z odličnimi
vini, mrazimi narezki, sendviči in
prav dobro domačo kuhinjo.

„PRI PETERČKU“

je shajališče vseh športnikov,
kegljučev in kegljaških klubov.

Se priporoča Pavel in Anica Koncilijs

Rezervirano za

OBRTNIŠKO TOMBOLO

ki bo v nedeljo dne 8. septembra

NA PLANINI V KRANJU